मराठा लष्करी किल्ले या सदराखाली जागतिक वारसासाठी नामांकन केलेल्या १२ किल्ल्यांच्या प्रतिकृती खरेदी करण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता व वित्तीय मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : स्मारक-२०२४/प्र.क्र.१४७/सां.का.३ हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक : ११ जुलै, २०२४

वाचा :- १) शासन निर्णय उद्योग, उर्जा व कामगार क्र.भांखस-२०२४/ प्र.क्र.८२/भाग-॥/उद्योग-४, दि.०१.१२.२०१६.

- २) अखिल महाराष्ट्र गिर्यारोहक महासंघ, मुंबई यांचे पत्र दि.०४.०६.२०२४
- 3) संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र.जा.क्र.छा.शा/११ २०२४/स्केल मॉडेल (प्रतिकृती)/१९४६, दि.१८.०६.२०२४.

प्रस्तावना:-

जागतिक वारसा केंद्र समितीचे ४६ वे अधिवेशन दि.२१ ते ३१ जुले, २०२४ या कालावधीत नवी दिल्ली येथे आयोजित करण्यात येणार आहे. जागतिक वारसा मराठा लष्करी स्थापत्य नामांकनामध्ये १२ किल्ल्यांच्या प्रतिकृती या अधिवेशनात ठेवण्यात येणार आहेत. राज्याने जागतिक वारसा नामांकनासाठी मराठा लष्करी स्थापत्य या सदराखाली एकूण १२ किल्ल्यांचा (साल्हेर, जि.नाशिक (राज्यसंरक्षित), रायगड, जि.रायगड (केंद्र संरक्षित), प्रतापगड, जि.सातारा (राज्य संरक्षित), सिंधुदूर्ग, जि.सिंधुदूर्ग (केंद्र संरक्षित), राजगड, जि.पुणे (राज्य संरक्षित), सुवर्णदुर्ग, जि.रत्नागिरी (केंद्र संरक्षित), पन्हाळा, जि.कोल्हापूर (केंद्र संरक्षित), शिवनेरी, जि.पुणे (केंद्र संरक्षित), लोहगड, जि.पुणे (केंद्र संरक्षित), लोहगड, जि.पुणे (केंद्र संरक्षित), खांदेरी, जि.रायगड (राज्य संरक्षित) जिंजी, तामिळनाडू (केंद्र संरक्षित) प्रस्ताव केंद्र शासनाकडे पाठविला होता. सदर प्रस्तावाचे नामांकन केंद्र शासनाने युनेस्कोला पाठविले आहे.

०२. १२ किल्ल्यांचे प्रतिकृती तयार करणे हे एक विशिष्ट व तांत्रिक कौशल्याचे काम आहे. अखिल महाराष्ट्र गिर्यारोहक महासंघ, सागर आर्क, २०८/९, पाऊलबाग, पिहला मजला, चित्रा सिनेमा जवळ, डॉ.बी.आंबेडकर मार्ग, दादर (पूर्व), मुंबई- ४०० ०१४ ही संस्था धर्मादाय कायद्यानुसार नोंदणीकृत असून किल्ले व ऐतिहासिक वारसा जपणे, त्याबाबत जागृती तयार करणे, प्रसार करणे, किल्ले, डोंगर, निसर्ग यांचे संवर्धन करणे, गिर्यारोहणाचा प्रसार व वाढ करणे यासाठी संस्था कार्यरत आहे. या संस्थेकडे किल्ल्यांच्या प्रतिकृती तयार करण्याबाबत अभ्यास व आवश्यक ते कौशल्य आहे. उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाच्या संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयामधील परिच्छेद क्र.३.२.६ मध्ये एकलस्रोत

खरेदी करण्याची तरतूद आहे. सबब या तरतुदीनुसार अखिल महाराष्ट्र गिर्यारोहक महासंघ या संस्थेकडून १२ किल्ल्यांच्या प्रतिकृतीची खरेदी करण्यात येणार आहे. सदर किल्ले तयार करण्याचे कौशल्य व अभ्यास या संस्थेकडे आहे. सबब या संस्थेकडून १२ किल्ल्यांच्या प्रतिकृतीची खरेदी करण्यासाठी रुपये १,२२,८२,०००/-इतक्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता व वित्तीय मान्यता देण्याची विनंती संचालनालयाने संदर्भ क्र.३ येथील पत्रान्वये केली आहे. त्यानुसार मान्यता देण्याचा श्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

या शासन निर्णयान्वये **मराठा लष्करी किल्ले** या सदराखाली जागतिक वारसासाठी नामांकन केलेल्या १२ किल्ल्यांच्या प्रतिकृती खरेदी करण्यासाठी रु.१,२२,८२,०००/- (अक्षरी रुपये एक कोटी बावीस लक्ष ब्याऐंशी हजार फक्त) इतक्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

- ०२. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांना यासाठी नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत असून त्यांना अथवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यास या संबंधीच्या देयकावर स्वाक्षरी करण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे. सदर काम हे निकषानुसार/मानकानुसार पूर्ण होईल, हे पाहण्याची जबाबदारी संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांची असेल.
- ०३. या कामासाठी होणारा खर्च मागणी क्र. झेड्डी -२ पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, २२०५ कला व संस्कृति (००) १०३, पुरातत्वशास्त्र, (०१) (०६) राज्यातील ऐतिहासिक व सांस्कृतिकदृष्टया महत्वाचे किल्ले आणि धार्मिक स्थळे यांची जपणूक व संरक्षण (कार्यक्रम), (२२०५ १३०२) २७ लहान बांधकामे या लेखाशिर्षाखाली सन २०२४-२५ या आर्थीक वर्षातील उपलब्ध निधीतून भागविण्यात यावा.
- ०४. हा शासन निर्णय वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनिमय, भाग २, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग पहिला उपविभाग तीन मधील अनुक्रमांक ६ मधील परिच्छेद क्र. २७(२) "अ" नुसार तसेच वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.३४/अर्थ-३, दिनांक ०१ एप्रिल, २०२४ अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकाराच्या अधिन राहून निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२४०७१११८१०५९३४२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. मंत्री (सांस्कृतिक कार्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

प्रधान सचिव (सांस्कृतिक कार्य) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई. उपसचिव (सां.का. ३), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. महालेखापाल-१, (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. महालेखापाल-२, (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर. महालेखापाल-१, (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. महालेखापाल-२, (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई. निवड नस्ती, सां.का.३.